

III. KRISTIAN IV OG LAUGENE

KRISTIAN IV's regjering optar en meget energisk laugspolitikk som delvis kan opvise bedre resultater end tilfældet hadde været under de foregaaende konger. Renæssansen hadde særlig i Danmark, men ogsaa for Norges vedkommende, ført med sig større virksomhet og rikere forhold overhodet. Dette har efter offentlighetens mening fremkaldt en skrikende mangel paa arbeidskraft, hvad der igjen har medført fordyrede varer. Laugene har paa ingen maate været uten skyld i dette forhold. Ved sin eksklusive holdning, sin tilbøielighet for sluttede laug, der monopoliseret næringen til fordel for bestemte, relativt faatallige familier, kunde de i hoi grad virke hæmmende paa det opblomstrende erhvervsliv. Kongemagten søker da ogsaa efter evne at dæmme op for dette tiltagende laugsherredømme. Kjøbstædernes raad faar gang paa gang henstillinger om at paase at optagelsesavgiften blir holdt nede paa det av regjeringen fastsatte lavmaal. Desuten griper kongemagten hyppig ved denne tid til at la svende indtræ i laugsrettigheter uten at de behøver at underkaste sig nogen duelighetsprøve paa forhaand. Hensigten er klar nok, det gjædt at avhjælpe den formentlige arbeidsmangel. Ogsaa laugene faar, som vi har set, kraftige paamindelser om at holde sig sine konfirmerte artikler nøie efterrettelig. De gjennemgaaatte laugsskraaer vil formentlig ha tydeliggjort i hvilken retning